

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

31 08 2018 р.

м. Київ

№ 957

Про проведення експерименту
всеукраїнського рівня за темою
«Електронний підручник для
загальної середньої освіти»
(*E-book for secondary education (EBSE)*),
серпень 2018 року – серпень 2021 року

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994), урахуваючи клопотання департаменту освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації від 07.05.2018 № 01-22-02/1213, управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 1551/07/2-18, департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01-21/9-22, департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 2715/0/211-18, управління освіти і науки Житомирської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 1357-2/1-18, департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 464/01-11/02.1, департаменту освіти і науки Закарпатської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01-13/1924, департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації від 14.05.2018 № 02.1-14/673, департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 10.05.2018 № 12-01-08/1766, управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації від 11.05.2018 № 35-09/1276/0.35, департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01-07/1846, департаменту освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01/04/01-2023, департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації від 07.05.2018

№ 2249/11/01-01.12, департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 10.05.2018 № 720/01/01-34-02-03, департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації від 18.05.2018 № 1376/01-22, управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 1588-02/1-09/18, департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації від 07.05.2018 № 09-10/2342, управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації від 10.05.2018 № 02/1394-06, департаменту освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01-28/2019, департаменту освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації від 07.05.2018 № 2023-2-7/0/18/321-07-1534, департаменту освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 122-38/2018, управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 02/11-01/968/01-22, управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 04-12/1855, департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 08.05.2018 № 01-13/1116, департаменту освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації від 08.05.2018 № 063-4762, висновок науково-методичної комісії з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України від 23.05.2018 (протокол № 3), з метою створення в Україні передумов для розвитку системи виробництва якісного освітнього електронного контенту та забезпечення доступу до нього здобувачів повної загальної середньої освіти

НАКАЗУЮ:

1. Розпочати проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти» (*E-book for secondary education (EBSE)*), серпень 2018 року – серпень 2021 року, на базі закладів освіти, зазначених у відповідній заявці.

2. Затвердити як такі, що додаються:

1) заявку на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти» (*E-book for secondary education (EBSE)*), серпень 2018 року – серпень 2021 року;

2) програму проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти» (*E-book for secondary education (EBSE)*), серпень 2018 року – серпень 2021 року.

3. Науковому керівнику надавати науково-методичній комісії з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України звіти про виконання кожного етапу проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти» (*E-book for secondary education (EBSE)*), серпень 2018 року – серпень 2021 року (далі – Експеримент), а звіт про його завершення подати до Міністерства освіти і науки України.

4. Науково-методичній комісії з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу проведення Експерименту, а після закінчення проведення Експерименту підготувати та подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати проведення Експерименту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Спірін О. М.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів освіти, які є учасниками Експерименту.

6. Відповідним обласним департаментам (управлінням) освіти і науки сприяти закладам освіти, які є учасниками Експерименту, у забезпеченні необхідних умов для організації та проведення Експерименту.

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

ПРОГРАМА
проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник
для загальної середньої освіти» (E-book for secondary education (EBSE)),
серпень 2018 року – серпень 2021 року

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Очікувані результати
I етап (серпень 2018 р. – грудень 2018 р.)			
1.	Визначення та узгодження нормативно-правового забезпечення Експерименту	Серпень 2018	Створення бази нормативно-правового забезпечення Експерименту
2.	Обґрунтування і розроблення моделі використання е-підручників в освітньому процесі для початкової освіти, базової та профільної середньої освіти	Серпень – грудень 2018	Модель використання е-підручників в освітньому процесі для початкової, базової та профільної середньої освіти
3.	Розроблення інструкції щодо використання технічних пристроїв та обладнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти	Вересень – грудень 2018	Інструкція щодо використання технічних пристроїв та обладнання
4.	Розроблення організаційних умов забезпечення експерименту, пов'язаних з використанням та експлуатацією технічних пристроїв та обладнання	Вересень – грудень 2018	Система технічної підтримки, налагодження обладнання
5.	Розроблення умов кадрового забезпечення Експерименту	Вересень – грудень 2018	Формування складу робочої групи учасників Експерименту, створення і ведення бази даних складових Експерименту
6.	Проведення комплексної діагностики готовності до роботи за інноваційними освітніми технологіями, зокрема е-підручниками, учасників Експерименту	Вересень – грудень 2018	Комплексна діагностика готовності до роботи, опрацювання результатів
7.	Розроблення системи підготовки педагогічних працівників	Вересень –	Створення умов для здійснення

	до роботи за інноваційними освітніми технологіями, зокрема е-підручниками	грудень 2018	системної роботи Експерименту
8.	Розроблення критеріїв оцінювання експериментальних е-підручників для педагогічних працівників – учасників Експерименту	Вересень – грудень 2018	Критерії оцінювання експериментальних е-підручників
9.	Розгляд предметними науково-методичними комісіями та науково-методичною комісією з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України експериментальних е-підручників для апробації	Серпень - 2018	Дозвіл на використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти експериментальних е-підручників на час реалізації Експерименту
11.	Погодження учасників освітнього процесу на здійснення інноваційної освітньої діяльності (за згодою батьків)	Вересень – жовтень 2018	База даних учасників Експерименту
12.	Підготовка звіту про виконання I етапу експерименту	Грудень 2018	Проміжний звіт
II етап (січень 2019 р. – червень 2019 р.)			
1.	Здійснення організаційно-методичного супроводу Експерименту	Постійно	Інформаційне і програмно-методичне забезпечення Експерименту
2.	Інформування освітянської громадськості про використання е-підручників в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти	Постійно	Поширення в освітньому середовищі відомостей про Експеримент
3.	Забезпечення постійного цілеспрямованого підвищення професійної компетентності педагогічних працівників – учасників Експерименту (педагогічні колегії, семінари, курси дистанційного навчання, вебінари тощо)	Постійно	Підвищення професійної компетентності учасників Експерименту
4.	Підготовка анкет щодо використання е-підручників в освітньому процесі; проведення анкетування учасників Експерименту (батьків, здобувачів, вчителів).	Березень – травень 2019	Аналітичні матеріали щодо реалізації Експерименту
5.	Проведення всеукраїнської науково-практичної конференції	Квітень 2019	Обговорення теоретичних аспектів використання

			е-підручників в освітньому процесі
6.	Організація зустрічей з розробниками е-підручників, батьками, діти яких задіяні в експерименті	Постійно	Обговорення практичної реалізації використання е-підручників в освітньому процесі
7.	Проведення моніторингового дослідження рівня навчальних досягнень здобувачів експериментальних та контрольних класів	Травень 2019	Аналітичні матеріали щодо рівня навчальних досягнень учнів, задіяних у Експерименті
8.	Апробація експериментальних е-підручників у закладах загальної середньої освіти	Вересень 2019 – травень 2019	Аналіз результатів апробації е-підручника
9.	Розроблення навчально-методичного забезпечення експерименту (теоретичні та практичні рекомендації щодо використання е-підручників в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти)	Серпень – 2019	Методичні рекомендації щодо використання е-підручників в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти
10.	Апробація нової процедури експертизи е-підручників та підготовка рекомендацій для виробників е-підручників	Червень 2019	Рекомендації для виробників е-підручників за результатами апробації
11.	Визначення позитивних і негативних прогнозів експерименту; внесення коректив, доповнень до практики використання е-підручників в освітньому процесі	Травень – червень 2019	Аналітичні матеріали
12.	Формування реєстрів експертів підручників	Вересень 2019 – травень 2019	Аналітичні матеріали
13.	Апробація модулів Національної освітньої електронної платформи «Експертиза» і «Відбір». Узагальнення даних про функціонування модулів	Вересень 2019 – травень 2019	Аналітичні матеріали
14.	Кількісний та якісний аналіз оцінювання результатів Експерименту. Підготовка звіту про виконання II етапу	Червень 2019	Проміжний звіт
III етап (липень 2019 р. – червень 2020 р.)			

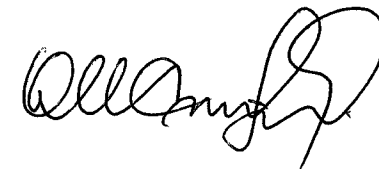
1.	Узгодження нормативно-правового забезпечення Експерименту	Липень – серпень 2019	Удосконалення бази нормативно-правового забезпечення Експерименту
2.	Удосконалення моделі використання е-підручників в освітньому процесі для початкової, базової та профільної середньої освіти	Липень – серпень 2019	Модель використання е-підручників в освітньому процесі для початкової, базової та профільної середньої освіти
3.	Розгляд експертними комісіями е-підручників, що пройшли апробацію та експериментальних е-підручників, розміщених на Національній освітній електронній платформі	Липень – серпень 2019	Дозвіл на використання е-підручників в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти
4.	Забезпечення підвищення компетентності педагогічних працівників – учасників експерименту (педагогічні колегиї, семінари, курси дистанційного навчання, вебінари тощо), зокрема з використанням Національної освітньої електронної платформи	Постійно	Підвищення компетентності учасників експерименту, зокрема з використанням Національної освітньої електронної платформи
5.	Проведення комплексної діагностики готовності до роботи за інноваційними освітніми технологіями, зокрема е-підручниками, учасників Експерименту	Серпень 2019	Комплексна діагностика готовності до роботи, опрацювання результатів
6.	Погодження учасників освітнього процесу на здійснення інноваційної освітньої діяльності (дозвіл батьків)	Серпень 2019	Розширення бази даних учасників Експерименту
7.	Здійснення організаційно-методичного супроводу Експерименту	Постійно	Інформаційне і програмно-методичне забезпечення Експерименту
8.	Проведення всеукраїнських, регіональних, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів щодо використання е-підручників в освітньому процесі	Постійно	Матеріали заходів
9.	Інформування освітянської громадськості про використання е-підручників в освітньому процесі закладів	Постійно	Поширення в освітньому середовищі відомостей про

	загальної середньої освіти		Експеримент
10.	Проведення всеукраїнської науково-практичної конференції	Березень 2020	Презентація досвіду використання е-підручників в освітньому процесі
11.	Проведення анкетування учасників експерименту (батьків, здобувачів, вчителів) з використанням модулів Національної освітньої електронної платформи. Опрацювання результатів	Квітень – травень 2020	Аналітичні матеріали щодо реалізації експерименту
12.	Організація зустрічей з розробниками е-підручників, батьками, діти яких задіяні в Експерименті	Постійно	Обговорення практичної реалізації використання е-підручників в освітньому процесі
13.	Проведення моніторингового дослідження рівня навчальних досягнень здобувачів експериментальних та контрольних класів	Травень 2020	Аналітичні матеріали щодо рівня навчальних досягнень учнів, задіяних у Експерименті
14.	Продовження нової процедури апробації експериментальних е-підручників у закладах загальної середньої освіти, зокрема з використанням Національної освітньої електронної платформи	Вересень 2019 – травень 2020	Аналітичні матеріали
15.	Уточнення реєстрів експертів підручників	Вересень 2019 – травень 2020	Аналітичні матеріали
16.	Апробація нових процедур експертизи та відбору підручників, розміщених на Національній освітній електронній платформі. Узагальнення даних про апробацію	Вересень 2019 – травень 2020	Аналітичні матеріали
17.	Підготовка звіту про виконання III етапу	Червень 2020	Проміжний звіт
IV етап (липень 2020 р. – серпень 2021 р.)			
1.	Узгодження нормативно-правового забезпечення	Липень –	Удосконалення бази нормативно-

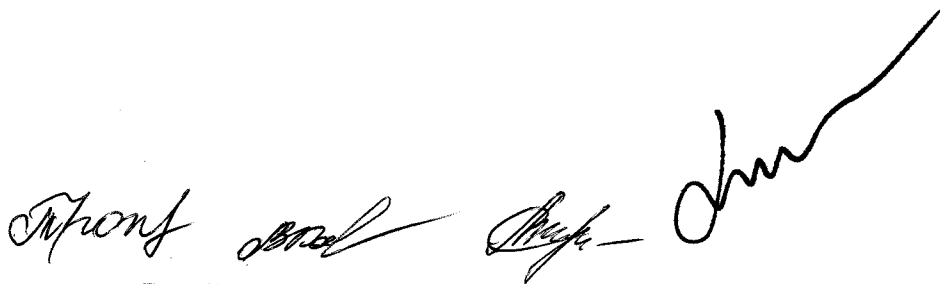
	Експерименту	серпень 2020	правового забезпечення Експерименту
2.	Розгляд експертними комісіями е-підручників, що пройшли апробацію та експериментальних е-підручників, розміщених на Національній освітній електронній платформі	Липень – серпень 2020	Дозвіл на використання е-підручників в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти
3.	Забезпечення підвищення професійної компетентності педагогічних працівників – учасників Експерименту, під час проходження курсів дистанційного навчання, розміщених на Національній освітній електронній платформі	Постійно	Підвищення професійної компетентності учасників Експерименту, зокрема з використанням Національної освітньої електронної платформи
4.	Проведення комплексної діагностики готовності до роботи за інноваційними освітніми технологіями, зокрема е-підручниками, учасників Експерименту	Серпень 2020	Комплексна діагностика готовності до роботи, опрацювання результатів
5.	Погодження учасників освітнього процесу на здійснення інноваційної освітньої діяльності (дозвіл батьків)	Серпень 2020	Розширення бази даних учасників експерименту
6.	Здійснення організаційно-методичного супроводу Експерименту	Постійно	Інформаційне і програмно-методичне забезпечення Експерименту
7.	Проведення всеукраїнських, регіональних, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів щодо використання е-підручників в освітньому процесі	Постійно	Матеріали заходів
8.	Проведення анкетування учасників Експерименту (батьків, учнів, вчителів), зокрема з використанням модулів Національної освітньої електронної платформи. Опрацювання результатів	Квітень – травень 2021	Аналітичні матеріали щодо реалізації Експерименту
9.	Проведення моніторингового дослідження рівня результатів навчання здобувачів освіти експериментальних та контрольних класів	Травень 2021	Аналітичні матеріали щодо рівня навчальних досягнень учнів, задіяних в Експерименті

10.	Продовження апробація експериментальних е-підручників у закладах загальної середньої освіти, зокрема з використанням Національної освітньої електронної платформи	Вересень 2020 – травень 2021	Аналітичні матеріали
11.	Організація та проведення спільно з громадськими організаціями, батьками, засобами масової інформації заходів з метою презентації результатів Експерименту	Березень – червень 2021	Оприлюднення результатів реалізації Експерименту
12.	Визначення доцільності і оптимальних форм для широкомасштабного впровадження е-підручників в освітній процес	Червень – липень 2021	Умови поширення освітньої ініціативи
13.	Оновлення реєстрів експертів підручників	Вересень 2020 – травень 2021	Аналітичні матеріали
14.	Здійснення нової процедури експертизи і відбору е-підручників на Національній освітній електронній платформі. Узагальнення даних про функціонування Національної освітньої електронної платформи	Вересень 2020 – травень 2021	Аналітичні матеріали
15.	Узагальнення матеріалів та підготовка звіту про завершення Експерименту	Серпень 2021	Звіт про завершення Експерименту

Науковий керівник,
директор ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
доктор педагогічних наук, професор

О. М. Спирін

ЗАЯВКА

на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою

«Електронний підручник для загальної середньої освіти»

(E-book for secondary education (EBSE))

серпень 2018 року – серпень 2021 року

1. Опис основних ідей експерименту

Школа XXI ст. має враховувати пізнавальні можливості та потреби здобувачів, визначати зміст, що ґрунтується на принципах науковості, системності, інтегративності, єдності навчання і виховання на засадах гуманізму. Такі підходи дають можливість реалізувати основну мету освіти, яка спрямована на розвиток особистості учня.

Пріоритетним завданням навчання й виховання є не лише формування у здобувачів певних знань, умінь та навичок, а й забезпечення подальшого становлення особистості дитини, розвитку її розумових здібностей. Йдеться передусім про навчання дітей творчо і самостійно мислити, досягати обов'язкових результатів навчання та набувати компетентностей, що відповідає змісту Концепції Нової української школи, Державному стандарту початкової освіти та Закону України «Про освіту».

У Законі України «Про освіту», ухваленому у вересні 2017 року, зазначено, що держава гарантує безоплатне забезпечення підручниками (у тому числі електронними) здобувачів повної загальної середньої освіти (п. 5 стаття 75). У зв'язку з цим передбачено створення та забезпечення функціонування спеціального інформаційного ресурсу в мережі Інтернет, на якому у вільному доступі в повному обсязі розміщуються безкоштовні електронні версії друкованих підручників або електронні підручники для здобуття учнями повної загальної середньої освіти.

Окреслені освітні реформи тісно пов'язані з використанням в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема електронних підручників (далі – е-підручник).

Більшість країн світу стратегічним завданням вважає всебічний розвиток дитини з використанням різноманітних технологічних засобів, модернізацію освітніх процесів, створення новітнього навчального середовища, як компонентів для набуття здобувачем необхідних навичок та компетентностей. В Україні актуальним є набуття здобувачами обов'язкових результатів навчання за 9 галузями: мовно-літературною, математичною, природничою, технологічною, інформатичною, соціальною і здоров'язбережувальною, фізкультурною, громадянською та історичною, мистецькою. Для систематизації знань учнів і забезпечення повсюдного доступу до навчальних матеріалів необхідно розробити і впровадити національну освітню електронну платформу з якісним навчальним контентом, зокрема е-підручниками.

На думку незалежного експерта Яна Герчинського, впровадження електронних підручників в Україні має здійснюватися поступово, зважаючи на відсутність досвіду. Експерт запропонував реалізувати пілотний проект (правове визначення: експеримент) у визначеній кількості шкіл (у межах 100-250), для окремих класів, деяких навчальних предметів та упродовж певного періоду (один навчальний рік), у контрольованих умовах (регулярні звіти щодо перебігу експерименту). Він вважає, що експеримент має бути завершено докладним звітом і оприлюднено для експертних та громадських обговорень.

Згідно з цим підходом, у березні 2018 року Міністерство освіти і науки оприлюднило Проект плану реалізації експерименту з упровадження електронного підручника (е-підручника) і електронної платформи (е-платформи).¹

Використання е-підручників на різних етапах педагогічного процесу потребує глибокого аналізу мети і завдань прогресивних змін щодо його організації. Зазначимо, що наявна тенденція ставлення до е-підручників не лише як до предмета навчання, а й як до засобу оптимізації навчальної діяльності здобувачів і розвитку їхніх цифрових та життєвих компетентностей.

Використання е-підручників із застосуванням відповідної методики є доцільним, актуальним, ефективним. Досвід зарубіжних країн, зокрема Фінляндії, Південної Кореї, Румунії, Англії це підтверджує.

Фахівці Світового Банку зазначають, що важливо оцінювати використання електронних освітніх ресурсів у цілому, а не лише е-підручників. Завдяки цьому управлінці зможуть оцінити: який контент використовується, з якою частотою, ким, а також спосіб, у який застосування електронного контенту змінює взаємодію учень-учитель.

Вони рекомендують особливу увагу приділити вимірюванням, зокрема: використанню електронних освітніх ресурсів та ставленню до них учителів, учнів, керівників шкіл та органів управління освітою, батьків.

В Україні здобувачі й учителі недостатньо використовують е-підручники через їх відсутність, не визнають їх пріоритетними у здобутті знань, умінь, навичок і компетентностей як під час навчання, так і під час самоосвіти.

Тому, найактуальнішими вважаємо такі завдання, як: формування мотивації і пізнавального інтересу до навчання; організація інноваційного навчального середовища; упровадження інтерактивних форм навчання; активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, розвиток їх самостійності; розроблення педагогічно виважених е-підручників та створення відповідної методики їх використання.

Поєднання сучасної комп'ютерної техніки, такої, як мультимедійні панелі та планшети з відповідними е-підручниками, розроблення відповідних методик їх застосування у навчанні здобувачів закладів загальної середньої освіти дасть змогу вирішити ці проблеми.

¹ МОН починає проект з впровадження електронного освітнього контенту. Електронний ресурс: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-pochinaye-proekt-z-vprovadzheniya-elektronnogo-osvitnogo-kontentu>

В основу ідеї покладено розуміння того, що навчання дітей ХХІ ст. має відповідати рівню розвитку науки і техніки, задовольняти потреби учасників освітнього процесу в якісному навчальному контенті і повсюдному доступі до нього (рис. 1).

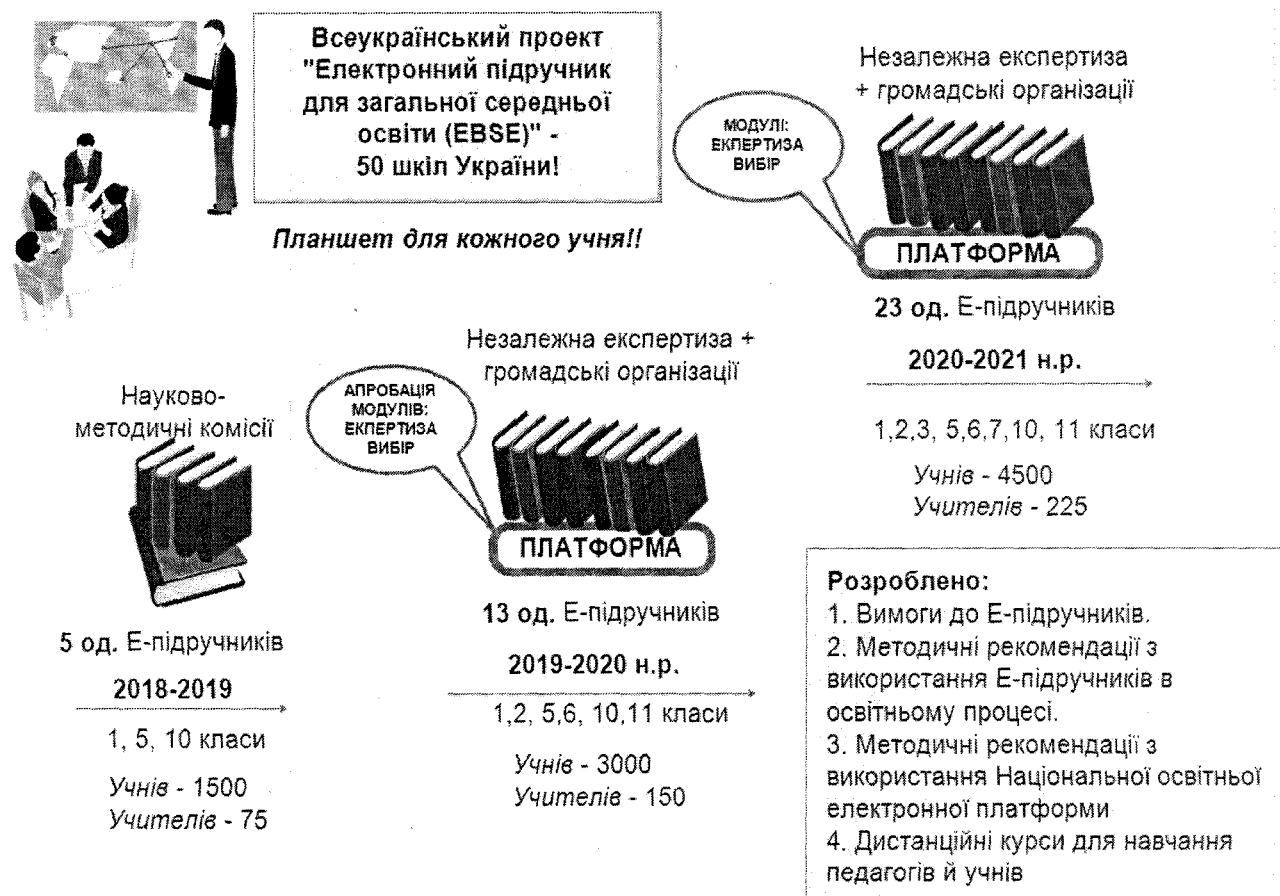

Рис. 1. Концептуальна ідеї експерименту

Поряд з підручником й зошитом, ручкою та олівцем допомогти здобувачам опанувати має сучасний цифровий засіб навчання – планшет. Але для якісних змін в освіті розробити та запропонувати лише навчальний технічний пристрій замало. Важливо усвідомлювати, яким змістом його наповнити. Потрібно створити цифровий освітній простір нового покоління – Національну освітню електронну платформу з якісними електронними підручниками. Таке середовище дасть змогу формувати такі якості та вміння, як: працювати з даними, відомостями, обмінюватися результатами, формувати культуру електронного спілкування тощо.

Якщо підготувати дитину, яка свідомо й легко сприймає сучасні технології, вміє працювати, використовуючи їх, то вона забезпечить собі успішний життєвий шлях і зуміє забезпечити майбутнє своєї сім'ї, країни.

Основним способом діяльності учасників освітнього процесу має бути нова організація роботи вчителя з учнями щодо використання е-підручника та е-платформи під час:

актуалізації знань;
 набуття ключових і предметних компетентностей;
 відпрацювання базових навичок з предметів;
 закріплення навчального матеріалу;
 виконання домашніх завдань;
 взаємодії вчителя і учнів, що спрямована на розкриття інтелектуального, творчого потенціалу;
 робота учнів над виконанням індивідуальної, колективної та групової дослідницької роботи;
 проведення майстер-класів, вебінарів, онлайн-конференцій, онлайн-уроків;
 підготовки вчителя до уроків, педагогічних рад, батьківських зборів тощо.

Умови реалізації експерименту. Експеримент всеукраїнського рівня за темою «Електронний підручник для загальної середньої освіти (ЕБСЕ)» (серпень 2018 року – серпень 2021 року) здійснюватиметься за такими напрямками:

розроблення нових процедур експертизи е-підручників;
 розроблення нових процедур вибору е-підручників,
 впровадження е-підручників у систему повної загальної середньої освіти;
 використання е-платформи для забезпечення повсюдного доступу до е-підручників учасників освітнього процесу (рис. 2).

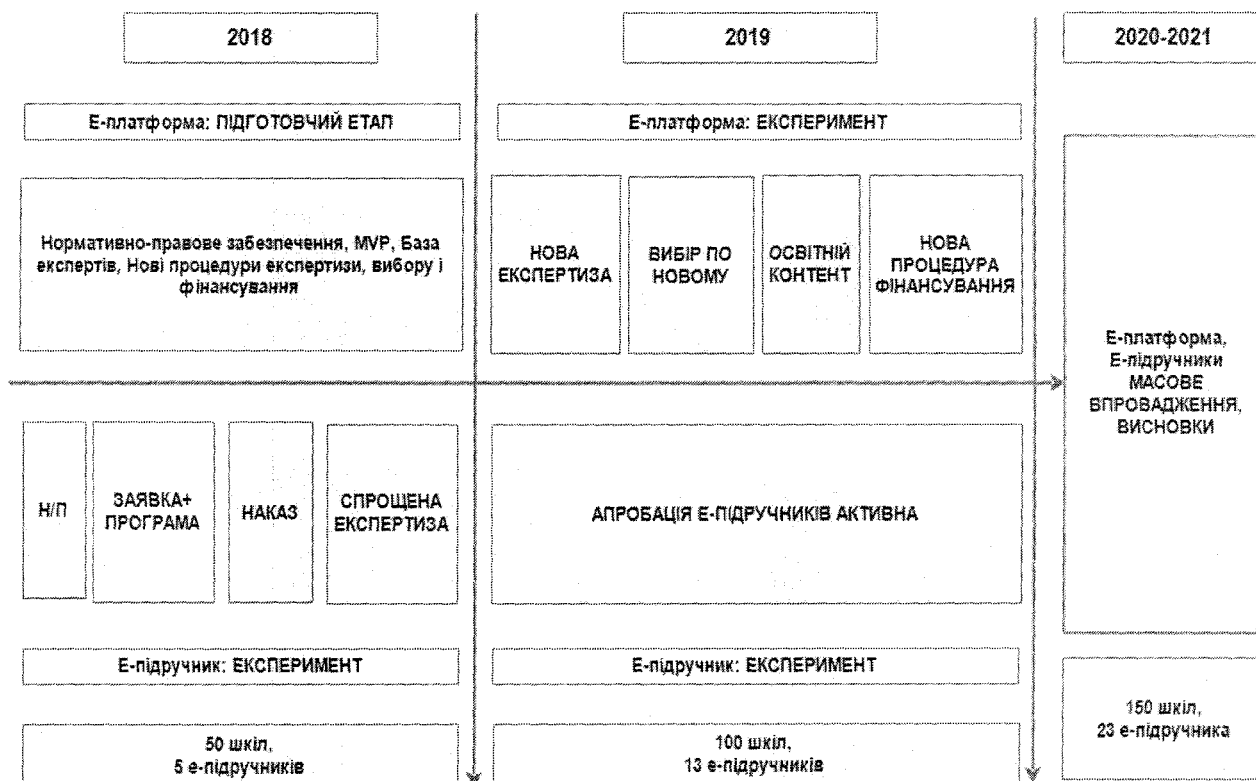

Рис. 2. Концепція реалізації експерименту всеукраїнського рівня «Електронний підручник для загальної середньої освіти (ЕБСЕ)»

Експеримент реалізується за кошти державного бюджету.

В експерименті використовуватимуть:

у 2018 році – е-підручники, що вже мають гриф МОН України;

у 2019-2020 роках – дослідні зразки е-підручників, що будуть відібрані за новими процедурами експертизи та відбору.

У 2018-2019 н.р. під час експерименту діятимуть вже наявні процедури експертизи електронних підручників.

Відбір електронних підручників здійснюватимуть на конкурсній основі із залученням учителів, які беруть участь в Експерименті.

Для кожної назви е-підручника буде визначено одного виробника або авторський колектив.

Тестуватимуть дослідні зразки е-підручників з навчальних предметів, зазначених у таблиці 1. Протягом експерименту назви е-підручників і їх кількість можуть змінюватися.

Таблиця 1.

Клас	2018-2019*	2019-2020*	2020-2021*
1	Я досліджую світ Мистецтво	Я досліджую світ Мистецтво Математика	Я досліджую світ Мистецтво Математика Українська мова
2		Я досліджую світ Мистецтво	Я досліджую світ Мистецтво Математика
3			Я досліджую світ Мистецтво
5	Вступ до історії Природознавство	Вступ до історії Природознавство Трудове навчання	Вступ до історії Природознавство Трудове навчання Математика
6		Всесвітня історія. Історія України Географія	Всесвітня історія. Історія України Географія Трудове навчання
7			Історія України Географія
10	Біологія	Біологія Історія: Україна і світ	Біологія Історія: Україна і світ Географія
11		Біологія	Біологія Історія України
Разом	5	13	23

*Назви підручників і їх кількість можуть змінюватися

Після завершення експерименту виробник зберігає за собою права на е-підручник і отримує досвід упровадження на всеукраїнському рівні.

Для повноцінного тестування е-підручників в експериментальних класах створюється цифрове освітнє середовище, компонентами якого будуть: інтерактивний проектор, планшети для учнів, комп'ютер для вчителя, шафи для зарядження планшетів, роутер Wi-Fi.

2. Об'єкт дослідження: процес формування цифрового освітнього середовища закладів загальної середньої освіти України.

3. Предмет дослідження: використання е-підручників та е-платформи у системі загальної середньої освіти.

4. Метою експерименту є створення в Україні передумов для розвитку системи виробництва якісного освітнього електронного контенту та забезпечення повсюдного доступу до нього здобувачів повної загальної середньої освіти.

5. Загальна гіпотеза експерименту

Використання е-підручників й електронної платформи зумовлює підвищення якості освітнього контенту, доступу до нього та ефективності організації освітнього процесу Нової української школи.

Часткові гіпотези Експерименту

Використання електронних підручників в освітньому процесі підвищить рівень навчальних досягнень і предметних компетентностей здобувачів.

Використання електронних підручників (замість паперових) покращить ставлення учнів (вчителів, батьків) до освіти.

Використанням електронних підручників підвищить рівень ІК-компетентності вчителів та здобувачів.

Використання електронних підручників робить освітній процес гнучким і дозволить вчителю застосовувати інноваційні форми, технології навчання та підходи Нової української школи.

Нові процедури експертизи допоможуть покращити оцінювання і обґрунтованість відбору е-підручників.

Впровадження е-платформи покращить доступ і використання освітнього контенту.

Застосування електронної платформи покращить взаємодію структури держава-видавець-експерт-керівник школи-учитель-учень.

6. Завдання експерименту:

6.1. Розробити нормативно-правове та методичне забезпечення використання е-підручників як елементів цифрового освітнього середовища, процедур експертизи, відбору, фінансування й використання Національної освітньої електронної платформи.

6.2. Сформуванати динамічну базу авторів та виробників е-підручників.

6.3. Здійснити апробацію нової процедури експертизи.

6.4. Здійснити апробацію нової моделі відбору е-підручників і формування державного замовлення на фінансування.

6.5. Підготувати здобувачів та вчителів до використання е-підручників в освітньому процесі.

6.6. Здійснити апробацію дослідних зразків е-підручників в умовах здобуття освіти учнями повної загальної середньої освіти.

6.7. Експериментально перевірити ефективність технологій використання е-підручників вчителями та здобувачів в освітньому процесі.

6.8. Розробити критерії результативності використання е-підручників в освітньому процесі.

6.9. Вивчити питання безпеки учасників освітнього процесу під час використання е-підручників.

6.10. Узагальнити результати дослідження та розробити стратегію подальшого впровадження е-підручників, Національної освітньої електронної платформи й відповідних нормативно-правових актів.

6.11. Розробити науково-методичні рекомендації для здобувачів і вчителів щодо використання е-підручників й Національної освітньої електронної платформи в освітньому процесі.

7. Теоретико-методологічна основа експерименту

Нормативно-правовою основою експерименту є: Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про електронні документи та електронний документообіг», Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017 – 2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 592-р «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 і від 13 грудня 2017 р. № 903», наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.04.2011 р. № 302 «Про заходи щодо впровадження електронного навчального контенту», Постанови Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2018 р. № 284 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення методичного та матеріально-технічного забезпечення діяльності навчальних закладів» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 668), наказ Міністерства освіти і науки України від 02.05.2018 року № 440 «Про затвердження Положення про електронний підручник», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 24 травня 2018 року № 621/32073.

Методологічною основою експерименту є положення теорії неперервної якості, яку використовували для вдосконалення е-підручників; теорії пізнання, яку використовували для аналізу, систематизації, узагальнення теоретичних положень використання е-підручників у навчальному середовищі початкової і середньої школи, теорій розвитку інформаційного суспільства в процесі навчання і виховання, системний і комплексний підходи до організації освітнього процесу, структурно-функціональний метод, що використовували під час розроблення моделі та методики використання сучасних е-підручників та е-платформи в освітньому процесі.

8. База проведення експерименту

З метою реалізації експерименту передбачається участь 50 закладів загальної середньої освіти України:

1. Навчально-виховний комплекс: середня загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія м. Гайсин
2. Середня загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 ім. воїна-інтернаціоналіста С. В. Гаврилюка смт Крижопіль Вінницької області
3. Залізницька загальноосвітня школа I-III ступенів імені Івана Пасевича
4. Загальноосвітня школа I-III ступеня с. Забороль Луцького району Волинської області
5. Підгайцівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів-гімназія» Луцького району Волинської області
6. Першотравенська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2
7. Комунальний заклад освіти «Верхньодніпровська спеціалізована школа №1 I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов» Верхньодніпровської районної ради Дніпропетровської області»
8. Комунальний заклад «Навчально-виховне об'єднання «Ліцей нових інформаційних технологій – загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад» Кам'янської міської ради
9. КЗ «Билбасівська опорна загальноосвітня школа I-III ступенів» Слов'янської районної ради, Донецької області
10. Навчально-виховний комплекс № 1 Покровської міської ради Донецької області
11. Коростишівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-II ступенів – ліцей інформаційних технологій» ім. Л. Х. Дарбіняна Житомирської області
12. Великоком'ятівська загальноосвітня школа I-III ступенів Виноградівської районної ради Закарпатської області
13. Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів «ОСНОВА» Запорізької міської ради Запорізької області
14. Запорізька гімназія № 45 Запорізької міської ради Запорізької області
15. Коломийський навчально-виховний комплекс № 9 «Школа-природничо-математичний ліцей» Коломийської міської ради Івано-Франківської області
16. Гвіздецька загальноосвітня школа I-III ступенів Коломийської районної ради Івано-Франківської області
17. Опорний навчальний заклад Шкарівська загальноосвітня школа I-III ступенів Білоцерківської районної ради Київської області
18. Броварська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 Броварської міської ради Київської області
19. Петрівська загальноосвітня школа I ступеня, філія комунального закладу «Петрівське навчально-виховне об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія» Петрівської районної ради Кіровоградської області

20. Комунальний заклад «Навчально-виховний комплекс «Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів № 26 – дошкільний навчальний заклад – дитячий юнацький центр «Зорецвіт» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»
21. Біловодський опорний заклад загальної середньої освіти Луганської області
22. Давидівська загальноосвітня школа I-III ступенів ім. Т. Г. Шевченка
23. Куликівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 Жовківської міської ради Львівської області
24. Миколаївська гімназія № 41 Миколаївської міської ради Миколаївської області
25. Нерубайський навчально-виховний комплекс «школа гімназія» Біляївського району Одеської області
26. Навчально-виховний комплекс «Балтська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 – гімназія» Балтської міської ради Одеської області
27. Одеський навчально-виховний комплекс «Гімназія № 2» - спеціалізована школа I ступеня з поглибленим вивченням англійської мови Одеської міської ради Одеської області
28. Опорний заклад «Зіньківська спеціалізована школа I-III ступенів № 1 Зіньківської районної ради Полтавської області»
29. Опорний заклад «Диканський навчально-виховний комплекс імені М.В. Гоголя «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Диканської районної ради Полтавської області
30. Володимирецький районний колегіум
31. Опорний заклад «Степанська загальноосвітня школа I-III ступенів» Сарненської районної ради Рівненської області
32. Роменська спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 ім. П. І. Калнишевського Роменської міської ради Сумської області
33. Комунальна установа Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 15 ім. Д. Турбіна, м. Суми, Сумської області
34. Конотопська спеціалізована школа I-III ступенів № 9 Конотопської міської ради Сумської області
35. Заліщицька державна гімназія м. Заліщики Тернопільської області
36. Первомайська загальноосвітня школа I-III ступенів № 7 Первомайської міської ради Харківської області
37. Люботинська гімназія № 1 Люботинської міської ради Харківської області
38. Херсонська гімназія № 1 Херсонської міської ради
39. Навчально-виховний комплекс № 10 м. Хмельницького
40. Кам'янець-Подільська спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням інформатики Хмельницької області
41. Опорний навчальний заклад Городищенська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 Городищенської районної ради Черкаської області
42. Пальмірська загальноосвітня школа I-III ступенів Золотоніської районної ради Черкаської області

43. Лужанський загальноосвітній навчальний заклад I – III ступенів ім. Василя Орелецького
44. Рукшинська загальноосвітня школа I-III ступенів Рукшинської сільської ради Хотинського району Чернівецької області
45. Чернівецька спеціалізована школа I-III ступенів № 22 Чернівецької міської ради
46. Прилуцька гімназія № 1 ім. Георгія Вороного Прилуцької міської ради Чернігівської області
47. Чернігівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 Чернігівської міської ради Чернігівської області
48. Корюківська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 Корюківської міської ради Чернігівської області
49. Школа I-III ступенів № 292 імені гетьмана України Івана Мазепи Деснянського району міста Києва
50. Школа I-III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва

Координацію Експерименту на регіональному рівні здійснюватимуть:

Комунальний вищий навчальний заклад «Вінницька академія неперервної освіти» (ректор Дровозюк Степан Іванович);

Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Олешко Петро Степанович);

Комунальний вищий навчальний заклад «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (ректор Сиченко Віктор Володимирович);

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (в.о. ректора Бодик Остап Петрович);

Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Смагін Ігор Іванович);

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти (директор Палько Тетяна Василівна);

Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (в.о. ректора Казачук Анатолій Васильович);

Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Зуб'як Роман Миколайович);

Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Академія неперервної освіти» (ректор Осадчий Іван Григорович);

Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського (директор Корецька Людмила Вікторівна);

Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Цимбал Ірина Іванівна);

Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (директор Занько Юрій Степанович);

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (директор Шуляр Василь Іванович);

Одеський обласний інститут удосконалення вчителів (директор Кавалеров Володимир Анатолійович);

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського (ректор Зелюк Віталій Володимирович);

Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (проректор з науково-методичної роботи Мельник Надія Адамівна);

Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Нікітін Юрій Олександрович);

Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти (директор Петровський Олександр Миколайович);

Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (ректор Покроєва Любов Денисівна);

Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» (ректор Зубко Анатолій Миколайович);

Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (ректор Берека Віктор Євгенович);

Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» (ректор Чепурна Наталія Миколаївна);

Чернівецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (директор Білянін Григорій Іванович);

Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського (ректор Заліський Анатолій Андрійович);

Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (директор Войцехівський Михайло Федорович).

9. Методи дослідження

Теоретичні методи — аналіз законодавчої та нормативної документації з питань повної загальної середньої освіти, узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду використання е-підручників в освітньому процесі, моделювання освітнього процесу з використанням е-підручників під час здобуття учнями початкової, базової та профільної середньої освіти.

Емпіричні методи — педагогічне анкетування, опитування, бесіди з учителями, здобувачами, пряме, побічне спостереження за використанням сучасних е-підручників в освітньому процесі з метою удосконалення форм навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів.

Для досягнення поставленої мети, вирішення завдань визначатимуть напрями, групи і методи дослідження.

Напрями дослідження:

- 1) навчальні досягнення учнів;
- 2) організаційно-педагогічна складова роботи вчителя;
- 3) управління якістю освітнього контенту.

Групи суб'єктів дослідження:

Здобувачі: тести, зріз знань, статистичні дані щодо успішності, розвиток учня.

Вчителі: анкетування, опитування, пряме, побічне спостереження, інтерв'ю, тестування.

Адміністрація: анкетування, опитування, інтерв'ю.

Батьки: анкетування, опитування, інтерв'ю.

Розробники підручників: анкетування, опитування, інтерв'ю.

Експерти: анкетування, опитування, інтерв'ю.

Групи показників:

Досягнення, показники розвитку, ефективність організації освітнього процесу, ставлення до е-підручників, ставлення до е-платформи, ставлення до освіти.

Вірогідність результатів експерименту забезпечуватиметься коректним використанням методик і технологій, якісним обробленням експериментальних даних.

Основний метод дослідження – комплексний експеримент.

10. Наукова новизна полягає в тому, що

вперше: узагальнено, систематизовано й розкрито особливості використання е-підручників в системі повної загальної середньої освіти, узагальнено вітчизняний і зарубіжний досвід;

розроблено: концептуальні засади використання е-підручників і е-платформи для доставки якісного освітнього контенту учасникам освітнього процесу; моделі використання е-підручників в освітньому процесі для організації групової роботи, змішаного навчання; структуру взаємодії суб'єктів навчання з використанням е-підручників та е-платформи; обґрунтовано і розроблено факторно-критеріальну модель визначення рівня ІК-компетентностей вчителів та здобувачів;

нормативно-правові акти: Порядок проведення експертизи е-підручників; Положення проведення конкурсного відбору е-підручників; Положення про е-підручник; Положення про е-платформу;

удосконалено: змістове наповнення предметів шкільних курсів, зокрема «Мистецтво – 1 клас», «Я пізнаю світ – 1 клас», «Біологія – 10 клас», «Природознавство – 5 клас»; «Вступ до історії – 5 клас»;

уточнено поняття: «е-підручник», «освітня електронна платформа», «цифрове освітнє середовище закладу загальної середньої освіти»;

набули подальшого розвитку теоретичні та методичні засади використання ІКТ у відкритій освіті, створення цифрового навчального середовища для комп'ютерної підтримки навчання та методичні засади підвищення кваліфікації педагогічних кадрів з питань використання ІКТ.

11. Теоретичне і практичне значення експерименту

Теоретичне значення експерименту полягає в: обґрунтуванні й розробленні нормативно-правового забезпечення використання е-підручників в освітньому процесі під час здобуття здобувачами повної загальної середньої освіти;

визначенні організаційних, психолого-педагогічних, методичних та нормативно-правових умов використання розроблених моделей;

розробленні структури і вимог до е-підручника;

визначенні основних критеріїв експертизи і відбору е-підручників;
розробленні вимог до функціоналу е-платформи.

Практична значущість отриманих результатів полягає в:

упровадженні моделей використання е-підручників для здобуття учнями повної загальної середньої освіти;

розробленні науково-методичних рекомендацій для здобувачів і вчителів щодо використання е-підручників, е-платформи й планшетів в освітньому процесі;

створенні реєстру експертів е-підручників;

створенні реєстру виробників е-підручників;

створенні нової технологічної процедури здійснення експертизи підручників на засадах використання е-платформи;

створенні нової системи відбору е-підручників;

створенні системи ідентифікації учасників освітнього процесу;

створенні цифрового освітнього середовища Нової української школи;

забезпеченні повсюдного доступу до освітнього контенту усіх учасників освітнього процесу.

12. Етапи та строки проведення експерименту

Перший етап (серпень 2018 р. – грудень 2018 р.)

Розроблення умов реалізації експерименту:

нормативно-правового (розроблення нормативних документів для реалізації експерименту, інструкції щодо використання технічних пристроїв та обладнання в освітньому процесі закладів повної загальної середньої освіти, розроблення ТУ на створення платформи);

організаційного (розгляд предметними науково-методичними комісіями та науково-методичною комісією з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради МОН України експериментальних е-підручників, організація закупівлі е-підручників та обладнання; налагодження обладнання, розроблення системи технічної підтримки, налагодження системи комунікації);

методичного (розроблення критеріїв оцінювання експериментальних е-підручників педагогічними працівниками-учасниками експерименту);

кадрового (формування складу учасників експерименту, створення і ведення динамічного банку даних про основні складові проекту та суб'єктів (експертів, школи, вчителів, керівників), добір і підготовка кадрів, навчання учителів, керівників шкіл, представників місцевих органів управління освітою; визначення та уточнення функціональних обов'язків у системі вирішення завдань Експерименту); звіт про виконання I етапу Експерименту.

Другий етап (січень 2019 р. – червень 2019 р.):

здійснення організаційно-методичного супроводу експерименту, апробація експериментальних зразків е-підручників в умовах закладів освіти;

інформування освітянської спільноти щодо використання е-підручників в освітньому процесі закладів повної загальної середньої освіти;

забезпечення постійного підвищення професійної компетентності педагогічних працівників-учасників Експерименту, навчання експертів;

анкетування учасників Експерименту (батьків, здобувачів, вчителів);

моніторинг динаміки змін рівня результатів навчання здобувачів експериментальних та контрольних класів в ході реалізації Експерименту;
розроблення навчально-методичного забезпечення Експерименту (рекомендації щодо використання е-підручників й е-платформи в освітньому процесі закладів повної загальної середньої освіти);

формування реєстрів експертів;

апробація нової експертизи е-підручників;

апробація е-платформи;

підготовка рекомендацій для виробників е-підручників за результатами апробації;

кількісний та якісний аналіз оцінювання результатів Експерименту;

розширення бази даних учасників експерименту;

звіт про виконання II етапу Експерименту.

Третій етап (липень 2019 р. – червень 2020 р.):

продовження апробації експериментальних зразків е-підручників;

продовження апробації е-платформи;

здійснення експертизи е-підручників в умовах використання е-платформи;

здійснення відбору е-підручників в умовах використання е-платформи;

удосконалення та доопрацювання моделі використання е-підручників в освітньому процесі;

розширення бази даних учасників Експерименту;

здійснення організаційно-методичного супроводу Експерименту;

моніторинг динаміки змін рівня результатів навчання здобувачів експериментальних та контрольних класів в ході реалізації Експерименту (на третьому етапі);

уточнення реєстрів експертів;

здійснення нової експертизи е-підручників;

використання е-платформи для забезпечення освітнього процесу;

звіт про виконання III етапу Експерименту.

Четвертий етап дослідження (липень 2020 р. – серпень 2021 р.):

продовження апробації експериментальних е-підручників;

удосконалення та доопрацювання моделі використання е-підручників в освітньому процесі для початкової, базової та профільної середньої освіти;

удосконалення технології відбору е-підручників в умовах використання е-платформи;

розширення бази даних учасників Експерименту;

здійснення організаційно-методичного супроводу Експерименту;

оновлення реєстрів експертів;

удосконалення експертизи е-підручників;

удосконалення функціоналу е-платформи;

моніторинг динаміки змін рівня результатів навчання здобувачів експериментальних та контрольних класів в ході реалізації Експерименту на (IV етапі);

визначення доцільності і оптимальних форм для широкомасштабного впровадження е-підручників в освітній процес;

звіт про завершення Експерименту.

13. Очікуваним результатом експерименту є визначення доцільності й оптимальних форм для широкомасштабного впровадження інноваційних засобів ІКТ, дидактичних і навчально-методичних матеріалів, представлених у формі е-підручників й е-платформи, до освітнього процесу закладів повної загальної середньої освіти.

№ з/п	Очікуваний результат	Документ
1	Розроблено нові процедури і механізми (пошук і навчання експертів, підготовка експертних висновків, збір заявок на участь в експертизі, відбір виробників е-підручників, вибір підручників) здійснення експертизи е-підручників	Документи
2	Забезпечено заклади загальної середньої освіти мультимедійними комплексами, планшетами та дослідними зразками е-підручників для реалізації експерименту. Здійснено моніторинг їх використання	Проміжний звіт
3	Організовано доступ здобувачів та вчителів до експериментальних зразків е-підручників на засадах використання е-платформи	Проміжний звіт
4	Здійснено апробацію використання експериментальних зразків е-підручників в освітньому процесі	Проміжний звіт
5	Узагальнено результати апробації е-підручників та е-платформи. Узагальнено проблеми ефективного використання е-підручників та е-платформи в освітньому процесі (засідання науково-методичних рад, проведення науково-практичних конференцій і семінарів, робота проблемних і творчих груп, лабораторій тощо)	Матеріали засідань, конференцій, семінарів тощо
6	Підготовлено загальний звіт і розроблено стратегію впровадження е-підручників у заклади загальної середньої освіти України	Звіт про завершення експерименту

Пропозиції щодо змісту і термінів здійснення контролю за ходом реалізації Проекту:

20.12.2018 р. – проміжний звіт (аналітична інформація, матеріали робочих нарад і практичних семінарів з учителями);

30.06.2019 р. – проміжний звіт (аналітична інформація, матеріали науково-практичних семінарів для експертів);

30.06.2020 р. – проміжний звіт (матеріали за результатами дослідження);

30.08.2021 р. – звіт про завершення експерименту.

14. Наукове керівництво здійснюватиме доктор педагогічних наук, професор, директор ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» **Спирін Олег Михайлович** (т. (044) 248-91-13, spirin@imzo.gov.ua).

15. Опис організаційного забезпечення експерименту

Координацію експерименту на всеукраїнському рівні протягом 2018 – 2021 н.р. здійснюватиме ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Наукові консультанти:

Биков Валерій Юхимович, директор Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, доктор технічних наук, професор, академік НАПН України;

Засекіна Тетяна Миколаївна, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;

Литвинова Світлана Григорівна, заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник;

Мельник Оксана Миколаївна, завідувач сектору електронних освітніх ресурсів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Найдьонова Любов Анатоліївна, заступник директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України;

Пінчук Ольга Павлівна, заступник директора Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;

Шиян Роман Богданович, заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», кандидат біологічних наук.

Консультанти:

Антіпов Артем Олександрович, начальник відділу електронних освітніх систем ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Галегова Олена Віталіївна, провідний спеціаліст відділу електронних освітніх систем ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Горський Станіслав Львович; радник Міністра освіти і науки України з питань ІКТ;

Дубовик Олена Анатоліївна, заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Китайцев Олег Миколайович, начальник відділу електронних освітніх ресурсів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Корнієнко Костянтин Анатолійович, радник Міністра освіти і науки України з питань ІКТ;

Косик Вікторія Миколаївна, начальник відділу цифрової освіти та ІКТ ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Паньков Андрій Вікторович, завідувач сектору забезпечення організаційних заходів щодо здійснення експертизи навчально-методичної літератури ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Перегида Наталія Ігорівна, завідувач сектору ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

Тропіна Ірина Вікторівна, завідувач сектору розвитку інформаційно-цифрової компетентності ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

16. Опис науково-методичного забезпечення експерименту

Здійснюється відповідно до Програми реалізації експерименту на 2018 – 2021 роки на базі експериментальних закладів загальної середньої освіти – учасників експерименту.

17. Опис фінансового забезпечення експерименту

Реалізація експерименту потребує фінансування з державного бюджету України.

Фінансування експерименту здійснюватиметься відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017 – 2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 592-р «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 і від 13 грудня 2017 р. № 903», Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення методичного та матеріально-технічного забезпечення діяльності навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2018 року № 284 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 668).

Бюджетні кошти в експерименті спрямовуються на:

підготовку та проведення експерименту з впровадження та використання електронних підручників у системі загальної середньої освіти;

створення, придбання, апробацію електронних підручників для учнів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти;

проведення конкурсного відбору проектів підручників (у тому числі електронних підручників) для здобувачів повної загальної середньої освіти;

розроблення, придбання електронних освітніх ресурсів та сервісів, засобів оцінювання, методичних, дидактичних навчальних матеріалів тощо;

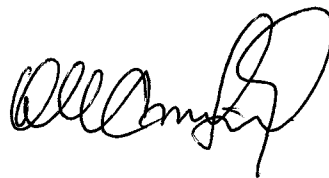
закупівля комп'ютерного та мультимедійного обладнання, програмного забезпечення для закладів освіти, що беруть участь в експерименті;

розроблення та супроводження дистанційних курсів для учнів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти;

проведення психолого-педагогічних досліджень щодо впровадження та використання електронних підручників.

Для виконання завдань Експерименту може залучатися спонсорська, міжнародна технічна та фінансова допомога.

Науковий керівник,
директор ДНУ «Інститут
модернізації змісту освіти»,
доктор педагогічних наук, професор

О. М. Спирін

